

Bruksela, 29 maja 2026 r.
(OR. en)

9837/26

RECH 248
COMPET 642
IND 373
MI 551
EDUC 187
TELECOM 276
ENER 290
ENV 584
AGRI 434
TRANS 355
SAN 361
ATO 23

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 28 maja 2026 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2026) 255 final

Dotyczy: SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
Sprawozdanie roczne z działalności Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i rozwoju technologicznego oraz monitorowania programu „Horyzont Europa” w 2025 r.

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2026) 255 final.

Zał.: COM(2026) 255 final

Bruksela, dnia 28.5.2026 r.
COM(2026) 255 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Sprawozdanie roczne z działalności Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i rozwoju technologicznego oraz monitorowania programu „Horyzont Europa” w 2025 r.

1. KONTEKST

W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono przegląd kluczowych działań UE w zakresie badań naukowych i innowacji oraz monitorowanie programu „Horyzont Europa” i programu badawczo-szkoleniowego Euratom w 2025 r.

Sporządzono je zgodnie z art. 190 [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej](#) (TFUE) i art. 7 [Traktatu Euratom](#), w związku z art. 50 [rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2021/695 ustanawiającego program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa”](#) oraz art. 12 [rozporządzenia Rady \(Euratom\) 2021/765 ustanawiającego program badawczo-szkoleniowy Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej](#).

2. KONTEKST POLITYCZNY I ROZWÓJ POLITYKI

W 2025 r. badania naukowe i innowacje stanowiły integralny element postępów w realizacji kluczowych inicjatyw UE, podkreślając ich istotną rolę w zwiększaniu konkurencyjności. W poniższej sekcji omówiono transformacyjny wpływ tych zmian we wszystkich sektorach, co potwierdza zaangażowanie UE we wspieranie gospodarki opartej na innowacjach.

2.1. Trwały dobrobyt, jednolity rynek i konkurencyjność Europy

W maju uruchomiono [inicjatywę „Wybierz Europę”](#), w ramach której dąży się do tego, by Europa stała się najbardziej **atrakcyjnym miejscem dla naukowców**. Tymczasem [unijna strategia na rzecz przedsiębiorstw typu start-up i scale-up](#) ma na celu uczynienie UE czołowym ośrodkiem dla opartych na technologii przedsiębiorstw tego typu. Komisja przyjęła również [Europejską strategię na rzecz infrastruktury badawczej i technologicznej](#), by wspierać światowej klasy infrastrukturę, która będzie dostępna i dostosowana do potrzeb przemysłu.

[Europejski semestr 2025](#) był skoncentrowany na priorytetach Kompas konkurencyjności, w tym na niwelowaniu luki innowacyjnej. Priorytet ten odzwierciedlają przekazane 26 państwom członkowskim zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczące badań naukowych i innowacji.

Na poziomie sektorowym Komisja współpracowała ze stowarzyszeniami partnerów zajmującymi się transportem drogowym i bateriami. Zawarty z tymi stowarzyszeniami protokół ustaleń i przewidziane w nim rezultaty miały na celu wdrożenie działań w zakresie badań naukowych i innowacji wynikających z nowego [Planu działania dla europejskiego przemysłu motoryzacyjnego](#). Badania naukowe i innowacje przyczyniły się również do opracowania nowego wniosku dotyczącego aktu UE w sprawie przestrzeni kosmicznej, którego celem jest wspieranie innowacji i stabilnego otoczenia biznesowego. Równolegle Komisja wydała komunikat przedstawiający wizję europejskiej gospodarki kosmicznej. Komisja przyjęła [„Wizję dla rolnictwa i żywności”](#), podkreślając w niej, że badania naukowe i innowacje są katalizatorami atrakcyjnego, konkurencyjnego i sprawiedliwego systemu rolno-spożywczego. [Plan działania na rzecz przemysłu chemicznego](#) poprawia konkurencyjność, zrównoważoność i odporność przemysłu poprzez pobudzanie innowacji. Komisja przyjęła nową [unijną strategię](#)

[dotycząca biogospodarki](#) oraz [europejski akt w sprawie biotechnologii](#), obejmujące aspekty związane z zielonymi technologiami i konkurencyjnością w dziedzinie żywności i zdrowia.

Ponadto Komisja przyjęła [strategię na rzecz europejskich nauk biologicznych](#), dzięki której do 2030 r. UE stanie się globalnym ośrodkiem innowacji w dziedzinie zdrowia, biotechnologii, systemów żywnościowych i ekologicznej produkcji.

Badania naukowe i innowacje przyczyniły się również do realizacji inicjatywy [nowego europejskiego Bauhausu](#) (NEB), wspierającej projekty na rzecz transformacji środowiska zbudowanego w społecznościach lokalnych. W [komunikacie w sprawie nowego europejskiego Bauhausu](#) oraz we [wniosku dotyczącym zalecenia Rady dotyczącego nowego europejskiego Bauhausu](#) uznano wkład projektów NEB w badania naukowe i innowacje.

2.2. Autonomia strategiczna, obronność i bezpieczeństwo

Podobnie jak w przypadku konkurencyjności bezpieczeństwo i odporność stanowią kluczowe imperatywy polityczne ściśle powiązane z innowacjami. W tym kontekście badania naukowe, innowacje i technologie podwójnego zastosowania uznano za kluczowe aspekty w następujących strategiach politycznych, przedstawionych przez Komisję w 2025 r.:

- [strategii na rzecz unii gotowości](#);
- [ProtectEU: europejskiej strategii bezpieczeństwa wewnętrznego](#);
- [białej księdze w sprawie obronności europejskiej – Gotowość 2030](#), a następnie [Planie działania na rzecz gotowości obronnej do 2030 r.](#);
- [Planie działania UE w zakresie transformacji unijnego przemysłu obronnego](#).

Strategie te uwypuklają znaczenie wykorzystania szerszego europejskiego ekosystemu badań cywilnych i innowacji w dziedzinie najbardziej zaawansowanych technologii na potrzeby gotowości obronnej.

Wraz z [małym rozporządzeniem zbiorczym w dziedzinie obronności](#) współprawodawcy wstępnie uzgodnili rozszerzenie zakresu [Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy](#) (STEP) na technologie obronne i umożliwienie „Akceleratorowi” EIC wspierania innowacji podwójnego zastosowania i innowacji w dziedzinie obronności. W następstwie przeglądu śródkresowego polityki spójności z 2025 r. zwiększono wsparcie dla inwestycji STEP i stworzono nowe możliwości włączania pojawiających się priorytetów w zakresie badań naukowych i innowacji do programów spójności.

2.3. Transformacja ekologiczna

Komisja przyspieszyła transformację ekologiczną UE za pomocą skoordynowanych inicjatyw przemysłowych, środowiskowych i badawczych, aby **dekarbonizacja** stała się siłą napędową konkurencyjności. W lutym Komisja uruchomiła inicjatywę [Pakt dla czystego przemysłu](#), określając działania na rzecz przemysłu energochłonnego, czystych technologii i obiegu zamkniętego. Równolegle zreformowano Fundusz Badawczy Węgla

i Stali w celu uproszczenia i przyspieszenia inwestycji w badania naukowe i innowacje, które wspierają dekarbonizację sektorów węgla i stali.

Do kwestii **różnorodności biologicznej, wody, oceanów i zanieczyszczeń** odniesiono się za pomocą zintegrowanych podejść opartych na innowacjach. Jednym z przykładów w obszarze różnorodności biologicznej było nowe [Prawo o monitorowaniu gleb](#), wspierające cel, jakim jest zapewnienie zdrowych gleb do 2050 r. [Europejska strategia odporności gospodarki wodnej](#) promuje bezpieczeństwo wodne poprzez przywrócenie obiegu wody, gospodarkę inteligentnie wykorzystującą zasoby wodne oraz dostęp do czystej i przystępnej cenowo wody dla wszystkich. W [Europejskim pakiecie na rzecz wszechoceanu](#) priorytetowo traktuje się badania naukowe, umiejętności i innowacje w dziedzinie oceanów.

Polityki w zakresie **klimatu i energii** nadal w dużym stopniu opierały się na nauce i innowacjach. Nowe inicjatywy w 2025 r. obejmowały publikację [strategicznego programu badań naukowych i innowacji w zakresie zdrowia i zmiany klimatu](#). W dziedzinie energii [Plan działania na rzecz przystępnej cenowo energii](#), [sprawozdanie z postępów w dziedzinie konkurencyjności w zakresie czystych technologii energetycznych z 2025 r.](#), [komunikat w sprawie innowacyjnych technologii energii odnawialnej](#) oraz [pakiet dotyczący europejskich sieci energetycznych](#) wzmocniły rolę innowacji w przyspieszeniu racjonalnego pod względem kosztów wdrażania czystej energii.

2.4. AI i transformacja cyfrowa

W październiku Komisja przyjęła [strategie na rzecz AI w nauce](#). Projektem sztanarowym jest utworzenie wirtualnego instytutu „Źródło wiedzy na rzecz nauki o sztucznej inteligencji w Europie” (RAISE), który skoordynuje i połączy europejskie talenty naukowe i doskonałość naukową, moc obliczeniową, dane naukowe oraz finansowanie badań naukowych.

Pracom w zakresie badań naukowych i innowacji nadawały kierunek również opisane poniżej działania w dziedzinie technologii cyfrowych.

- Jeśli chodzi o **AI**, Komisja przyjęła [Plan działania na rzecz kontynentu sztucznej inteligencji](#) oraz [strategię w sprawie zastosowania AI](#). W następstwie zapowiedzi inicjatywy [InvestAI](#) UE [rozszerzyła sieć fabryk AI](#), zwiększając swoje ambicje w zakresie „kontynentu sztucznej inteligencji” i torując drogę dla przyszłych gigafabryk AI.
- Jeżeli chodzi o **technologie kwantową**, Komisja wdrożyła [europejską strategię kwantową](#), której celem jest zapewnienie Europie pozycji światowego lidera w tej dziedzinie do 2030 r.
- Rozszerzono **chmurę na rzecz dziedzictwa kulturowego**, w której obecnie uczestniczy 187 organizacji partnerskich obejmujących wszystkie państwa członkowskie i państwa stowarzyszone w ramach programu „Horyzont Europa”.
- Przewodnicząca Ursula von der Leyen na czerwcowej Konferencji Oceanicznej ONZ przedstawiła prototyp [europejskiego cyfrowego bliźniaka oceanu](#).

- Przyjęto [międzynarodową strategię cyfrową](#), której celem jest zwiększenie konkurencyjności technologicznej i zdolności innowacyjnych UE we współpracy z partnerami i sojusznikami.

2.5. Partnerstwo z państwami członkowskimi

Jeżeli chodzi o środki w zakresie badań naukowych i innowacji w ramach **Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF)**, osiągnięto 351 kamieni milowych i wartości docelowych związanych z badaniami naukowymi i innowacjami. Model RRF okazuje się skuteczny w pobudzaniu inwestycji w zakresie badań naukowych i innowacji oraz transformacyjnych reform w całej UE, jak wynika ze specjalnego [badania dotyczącego badań naukowych i innowacji w ramach RRF](#). Jeżeli chodzi o synergie z polityką spójności, na Malcie i w Litwie realizowane są przesunięcia budżetowe z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego do programu „Horyzont Europa”.

Przez cały rok rozwinięto dwustronne rozmowy między Komisją a państwami członkowskimi dzięki **pogłębionym dialogom** z Danią, Bułgarią, Portugalią, Finlandią i Hiszpanią. Ponadto **narzędzie wspierania polityki** nadal pomagało państwom członkowskim i państwom stowarzyszonym w reformowaniu ich systemów badań naukowych i innowacji. Zakończono działania dotyczące poszczególnych państw: Bułgarii, Czech, Finlandii i Ukrainy. Przeprowadzono warsztaty wzajemnego uczenia się, w których wzięła udział duża liczba państw, na temat kariery naukowej, krajowych polityk w zakresie sztucznej inteligencji w nauce, wypełnienia luki między nauką a polityką oraz zaangażowania społeczeństwa w badania naukowe i innowacje. Ponadto opublikowano trzyletnie [sprawozdanie z danymi liczbowymi dotyczącymi kobiet „She Figures”](#), aby wesprzeć państwa członkowskie i zainteresowane strony w poprawie równouprawnienia płci w europejskiej przestrzeni badawczej.

Uruchomiono nowy [kompas polityki Komisji Europejskiej i OECD w zakresie nauki, technologii i innowacji](#), agregujący na jednej platformie dane na temat inicjatyw politycznych i tendencji w zakresie badań naukowych i innowacji.

2.6. Globalny wymiar Europy

UE nadal wspierała odbudowę **Ukrainy**, poprzez uruchomienie międzynarodowej koalicji na rzecz nauki, badań naukowych i innowacji w Ukrainie, wraz z Ukrainą, Włochami i UNESCO.

Wzmocniono również partnerstwa z **Afryką** i **regionem Morza Śródziemnego**, w szczególności poprzez negocjacje w sprawie umowy naukowo-technicznej między UE a **Nigerią** oraz odnowienie umów PRIMA z **Jordanią, Libanem** i **Marokiem**. Pogłębiono współpracę strategiczną z kluczowymi globalnymi partnerami, w tym w ramach Rady UE–**Indie** ds. Handlu i Technologii. Współpraca z **Ameryką Łacińską i Karaibami** nabrała tempa wraz z pierwszym spotkaniem ministerialnym UE–CELAC poświęconym badaniom i innowacjom.

Chociaż rok ten rozpoczął się od pomyślnego odnowienia umowy naukowo-technicznej między UE a **USA**, późniejsze zmiany w amerykańskiej polityce wpłynęły na kluczowe obszary, takie jak działania w dziedzinie klimatu. W tym kontekście UE kontynuowała otwarty dialog i wzmocniła inicjatywy wielostronne, w szczególności w zakresie klimatu i obserwacji oceanów.

To zaangażowanie na rzecz **multilateralizmu** znalazło odzwierciedlenie w przyjęciu pakietu G-20 z Tshwane, który promuje otwarte innowacje, oraz w istotniejszej roli UE w globalnej dyplomacji naukowej. Ponadto Komisja współprzewodniczyła globalnemu forum Grupy ds. Obserwacji Ziemi w 2025 r. i przewodniczyła [sojuszowi na rzecz badań nad Atlantykiem](#). We wrześniu Komisja zorganizowała forum sojuszu, na którym uruchomiono [sieć lokalizacji referencyjnych na rzecz odporności obszarów przybrzeżnych nad Atlantykiem](#) oraz [niebieski program międzypokoleniowy](#). W ramach inicjatywy „**Mission Innovation**” UE przyspieszyła przejście na czystą energię, identyfikując 101 projektów doliny wodorowej w 38 krajach.

Program „Horyzont Europa” odgrywa kluczową rolę we wspieraniu obszarów priorytetowych [strategii Global Gateway](#).

2.7. Niejądrowe działania bezpośrednio wdrażane przez Wspólne Centrum Badawcze (JRC) Komisji

JRC opracowało 824 recenzowane publikacje oraz 917 publikacji naukowych na potrzeby polityki i publikacji technicznych. Do najważniejszych z nich należą:

- [sprawozdanie dotyczące perspektyw generatywnej AI](#), zawierające perspektywiczną analizę jej potencjału transformacyjnego w UE, w tym wpływu społeczno-gospodarczego na opiekę zdrowotną, edukację, zatrudnienie i nie tylko;
- uruchomienie nowego [laboratorium bezpieczeństwa granic JRC](#) – sieci laboratoriów ściśle współpracujących z unijnymi organami ścigania;
- nowe wydanie [Atlasu migracji](#) oferującego zharmonizowany przegląd sytuacji w zakresie migracji na świecie;
- sprawozdanie naukowe na potrzeby polityki dotyczące [wykorzystywania potencjału transformacji gospodarki o obiegu zamkniętym w przemyśle energochłonnym](#);
- uruchomienie [ośrodka ds. ubóstwa transportowego](#), który umożliwi interwencje i monitorowanie postępów w kierunku bardziej inkluzywnych systemów transportowych UE;
- [dwa nowe atlasy pyłu drobnego \(PM_{2,5}\)](#) – obejmujące po raz pierwszy miasta w krajach objętych procesem rozszerzenia.

3. WDRAŻANIE I MONITOROWANIE PROGRAMU „HORYZONT EUROPA” I PROGRAMU EURATOM

3.1. Program „Horyzont Europa” w 2025 r. – najważniejsze informacje i nowości

Rok 2025 charakteryzował się istotnymi zmianami programowymi dotyczącymi ostatnich trzech lat realizacji programu „Horyzont Europa” na lata 2021–2027. W maju przyjęto „główny” program prac programu „Horyzont Europa” na 2025 r., a w grudniu – „główny” program prac na lata 2026–2027. W obu programach prac położono duży

nacisk na uproszczenie, przy czym w tym ostatnim wprowadzono również stosowanie horyzontalnych zaproszeń do składania wniosków w obszarach strategicznych.

Stowarzyszenie państw trzecich z programem „Horyzont Europa”

Liczba [państw stowarzyszonych](#) osiągnęła 22. W ciągu roku podpisano kilka układów o stowarzyszeniu: Szwajcaria i Egipt przystąpiły do całego programu „Horyzont Europa”, natomiast Korea Południowa przystąpiła do jego filaru II. Łączny wkład operacyjny państw stowarzyszonych w 2025 r. wyniósł 3,3 mld EUR, przy czym od początku realizacji tego programu ramowego wzięło w nim udział ponad 15 500 uczestników.

3.2. Uproszczenie programu „Horyzont Europa”

Rok 2025 był punktem zwrotnym w procesie upraszczania unijnego systemu wsparcia badań naukowych i innowacji.

W ramach programu „Horyzont Europa” przeprowadzono następujące praktyczne reformy, które ograniczyły obciążenia administracyjne i przyspieszyły osiągnięcie wyników w zakresie innowacji.

- Stopniowo wprowadzano **finansowanie w formie płatności ryczałtowej**, co ograniczyło potrzebę zgłaszania rzeczywistych kosztów i ułatwiło uczestnictwo, w szczególności MŚP i nowym uczestnikom. Głównymi celami tej zmiany są zmniejszenie złożoności administracyjnej dla beneficjentów oraz ograniczenie liczby błędów finansowych.
- W programach prac zaproponowano **mniejszą liczbę tematów**, krótsze opisy i skrócony tekst programu prac. Wprowadzono również większą liczbę **tematów otwartych**, przy jednoczesnym utrzymaniu kierunku strategicznego.
- Uproszczono **wymogi dotyczące wniosków** – ograniczono zakres informacji wymaganych na etapie składania wniosku w odniesieniu do niektórych aspektów politycznych, co przełożyło się na skrócenie formularza wniosku.
- **Ocenę dwuetapową** przeprowadzono w odniesieniu do 29 tematów, co pozwoliło wnioskodawcom najpierw złożyć krótsze wnioski i przygotować pełne wnioski tylko w przypadku, gdy zostali wybrani do drugiego etapu. Wiele z tych krótkich wniosków podlega ocenie w sposób anonimowy, co ma na celu ograniczenie ryzyka potencjalnej stronniczości.
- Zwiększono **przejrzystość** poprzez publiczne udostępnianie projektów programów prac.

Dialogi na temat wdrażania i konsultacje na temat stosowania przepisów w praktyce umożliwiły uzyskanie bezpośrednich informacji zwrotnych od przedsiębiorstw typu start-up, naukowców i innowatorów na temat wąskich gardeł w składaniu wniosków, ocenie i zarządzaniu dotacjami, co pomogło określić priorytety w zakresie dalszego uproszczenia.

Wdrażanie uproszczono dzięki **udoskonalonym narzędziom cyfrowym**. Zwiększono przyjazność dla użytkownika i funkcjonalność unijnego portalu Funding and Tenders oraz wprowadzono nową aplikację mobilną „EU funding & me” w ramach procesu opartego na ankiecie przeprowadzonej wśród 30 000 wnioskodawców i beneficjentów.

3.3. Dane z monitorowania programu „Horyzont Europa”

Możliwości uzyskania finansowania

Źródło: wewnętrzne systemy monitorowania Komisji, 6 stycznia 2026 r.

787 zaproszeń do składania wniosków w ramach programów prac na lata 2021–2025 objęło łącznie 3 061 tematów badawczych o budżecie w wysokości 67,9 mld EUR.

Wnioski dotyczące projektów i wskaźniki powodzenia

Źródło: wewnętrzne systemy monitorowania Komisji, 5 stycznia 2026 r.

Zainteresowanie programem pozostało duże – w latach 2021–2025 złożono **148 884 kwalifikujące się wnioski**¹. Ich ogólna jakość pozostała stabilna, a ponad połowa kwalifikujących się wniosków (57 %) osiągnęła minimalny próg punktacji w ramach oceny.

Do stycznia 2026 r. do finansowania wybrano 21 329 wniosków, dla których łączny szacunkowy wkład UE wynosi 57,4 mld EUR. Wskaźnik powodzenia wniosków spadł do 14 % w porównaniu z 15,3 % w styczniu 2025 r., ale pozostał wyższy niż w programie „Horyzont 2020” ogółem (11,9 %).

Okolo 70 % wniosków, które przekroczyły próg finansowania, nie uzyskało finansowania. Na sfinansowanie wszystkich takich wniosków, które złożono w latach 2021–2025, potrzebna byłaby dodatkowa kwota szacowana na 118,5 mld EUR.

Finansowane projekty

Do końca 2025 r. przyznano **52,8 mld EUR** w ramach **19 456 dotacji**. Średnia wysokość dotacji pozostała stabilna i wyniosła 2,7 mln EUR, czyli więcej niż w programie „Horyzont 2020” (2,3 mln EUR²), przy czym na jeden projekt przypadało średnio sześciu uczestników.

Europejska Rada ds. Innowacji (EIC) obejmuje również instrument inwestycji kapitałowych – **Fundusz EIC** – skierowany do najbardziej innowacyjnych przedsiębiorstw typu start-up i scale-up. Oprócz danych liczbowych przedstawionych w poniższej tabeli w ramach Funduszu EIC zatwierdzono inwestycje kapitałowe o wartości ponad 2,3 mld EUR na rzecz beneficjentów programu „Horyzont Europa”, z czego dotychczas wypłacono 931,9 mln EUR³.

¹ Liczba kwalifikujących się wniosków złożonych wyłącznie w ramach zaproszeń, które zostały zamknięte i w pełni ocenione.

² Nie uwzględniono instrumentu przeznaczonego dla MŚP.

³ Aby uzyskać więcej informacji na temat przedsięwzięć wspieranych z Funduszu EIC, zob. [sprawozdanie z oddziaływania EIC za 2025 r.](#)

Część programu	Kwalifikujące się wnioski	Przyjęte wnioski	Wskaźnik powodzenia wniosków (% kwalifikujących się wniosków)	Odsetek wniosków wysokiej jakości (% kwalifikujących się wniosków)	Zawarte umowy	Wkład UE przewidziany w zawartych umowach (w mln EUR)	Średnia wysokość dotacji (w mln EUR)
Filar 1 – Doskonała baza naukowa							
Europejska Rada ds. Badań Naukowych (ERBN)	41 431	5 781	14 %	27 %	5 651	10 199	1,8
Działania „Maria Skłodowska-Curie” (MSCA)	56 730	8 152	14 %	82 %	6 692	3 893	0,6
Infrastruktury badawcze	402	170	42 %	86 %	179	1 230	6,9
Filar II – Globalne wyzwania i europejska konkurencyjność przemysłowa							
Klaster 1 – „Zdrowie”	2 753	640	23 %	55 %	657	5 269	8
Klaster 2 – „Kultura, kreatywność i społeczeństwo integracyjne”	2 460	339	14 %	59 %	350	1 178	3,4
Klaster 3 – „Bezpieczeństwo cywilne na rzecz społeczeństwa”	1 533	183	12 %	64 %	194	820	4,2
Klaster 4 – „Technologie cyfrowe, przemysł, przestrzeń kosmiczna”	6 947	1287	19 %	74 %	1169	8 426	7,2
Klaster 5 – „Klimat, energia i mobilność” (w tym instrument NEB)	7 093	1264	18 %	61 %	1311	9 135	7
Klaster 6 – „Żywność, biogospodarka, zasoby naturalne, rolnictwo i środowisko”	4 114	845	21 %	71 %	839	4 938	5,9
Filar III – Innowacyjna Europa							
Europejska Rada ds. Innowacji (EIC)	20 340	1 417	7 %	33 %	1 330	3 532	2,7

Część programu	Kwalifikujące się wnioski	Przyjęte wnioski	Wskaźnik powodzenia wniosków (% kwalifikujących się wniosków)	Odssetek wniosków wysokiej jakości (% kwalifikujących się wniosków)	Zawarte umowy	Wkład UE przewidziany w zawartych umowach (w mln EUR)	Średnia wysokość dotacji (w mln EUR)
Europejskie ekosystemy innowacji	1 502	275	18 %	58 %	282	304	1,1
Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT) ⁴	40	36	90 %	100 %	35	2 115	60,4
Rozszerzanie uczestnictwa i wzmocnienie europejskiej przestrzeni badawczej							
Rozszerzanie uczestnictwa i rozpowszechnianie doskonałości	3 165	831	26 %	77 %	657	1 487	2,3
Zreformowanie i usprawnienie europejskiego systemu badań naukowych i innowacji	374	109	29 %	69 %	110	236	2,1
Łącznie w ramach programu „Horyzont Europa”	148 884	21 329	14 %	57 %	19 456	52 760	2,7

Tabela 1 Wnioski i podpisane umowy na dotacje w podziale na części programu w latach 2021–2025 (źródło: tablice wskaźników dotyczące wniosków i projektów w ramach programu „Horyzont Europa” zamrożone 5 stycznia 2026 r.)

Uwzględnianie priorytetów polityki UE

Źródło: zestawienie wyników programu „Horyzont Europa”

Badania naukowe i innowacje odgrywają istotną rolę w przyspieszeniu transformacji ekologicznej. Jak dotąd program „Horyzont Europa” był na dobrej drodze do osiągnięcia celu, jakim jest przeznaczenie 35 % wydatków na przeciwdziałanie zmianie klimatu, natomiast konieczne będą dalsze prace, aby osiągnąć cel, jakim jest przeznaczenie 10 % wydatków na różnorodność biologiczną w latach 2026–2027.

W 2025 r. przeznaczono szacunkowo 58,7 mln EUR na projekty, których głównym celem jest zwiększenie równouprawnienia płci, a około 1 848 mln EUR na projekty, które przyczynią się do równouprawnienia płci.

⁴ Dane odnoszą się wyłącznie do dotacji inicjujących wspólnoty wiedzy i innowacji EIT, które następnie odpowiadają za realizację działań.

Wnioskodawcy i beneficjenci

Źródło: wewnętrzne systemy monitorowania Komisji, 5 stycznia 2026 r.

W projektach podpisanych w ciągu pierwszych pięciu lat realizacji programu uczestniczy **31 006 różnych uczestników** ze **175 różnych krajów**, przy czym 35 % uczestników⁵ pochodzi z MŚP. Średnio każdy uczestnik bierze udział w 3,9 projektów.

Nowi uczestnicy programu („nowi uczestnicy”) stanowią 55 % wszystkich uczestników w porównaniu z poziomem 54 % rok temu. Ich wskaźnik uczestnictwa (tj. średnia liczba projektów, do których dołączył każdy uczestnik) jest niższy niż w przypadku podmiotów niebędących nowymi uczestnikami (1,2 w porównaniu z 5). Nowi uczestnicy pochodzą głównie z sektora prywatnego – w tym w dużej mierze z MŚP – i do tej pory przyznano im 16,7 % całkowitego finansowania z programu „Horyzont Europa”.

Największy odsetek uczestników pochodzi z instytucji szkolnictwa wyższego (35 %) i otrzymują oni najwyższy wkład finansowy (19 mld EUR). Podmioty sektora prywatnego i organizacje badawcze stanowią 30 % i 22 % uczestników i otrzymały odpowiednio 13,5 mld EUR i 14 mld EUR.

Uczestnicy z państw członkowskich odpowiadają za 80 % wszystkich złożonych kwalifikujących się wniosków, a 19 % pochodzi z państw objętych inicjatywą rozszerzania uczestnictwa. Ogółem państwom członkowskim przyznano 47,3 mld EUR, a zatem 89,6 % środków finansowych. Państwa członkowskie objęte inicjatywą rozszerzania uczestnictwa⁶ otrzymały 13,1 % środków, czyli więcej niż w przypadku tych samych państw w ramach programu „Horyzont 2020”.

Metodę sprawozdawczości dla państw stowarzyszonych w ramach programu „Horyzont Europa” dostosowano w poniższej tabeli tak, aby odzwierciedlić datę wejścia w życie układu o stowarzyszeniu.

Grupa państw	Kwalifikujące się wnioski	% wszystkich wniosków	Wskaźnik powodzenia wniosków	Udział w zawartych umowach	% wszystkich uczestników	Wkład UE przewidziany w zawartych umowach (w mln EUR)	% całkowitego wkładu UE w zawartych umowach
Państwa członkowskie	518 481	80 %	18 %	99 895	83 %	47 292	89 %
<i>Państwa nieobjęte inicjatywą rozszerzania uczestnictwa</i>	395 074	61 %	19 %	79 093	66 %	40 371	76 %

⁵ Różnych uczestników.

⁶ Tylko państwa członkowskie (Bułgaria, Czechy, Estonia, Grecja, Chorwacja, Cypr, Łotwa, Litwa, Węgry, Malta, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowenia i Słowacja).

<i>Państwa objęte inicjatywą rozszerzania uczestnictwa</i>	123 407	19 %	16 %	20 802	17 %	6 921	13 %
Państwa stowarzyszone (bez Szwajcarii)	61 637	10 %	15 %	8 613	7 %	4 470	8,5 %
Szwajcaria – państwo stowarzyszone	2 690	0,4 %	14 %	75	0,1 %	92	0,2 %
Szwajcaria – niestowarzyszone państwo trzecie	12 101	2 %	21 %	2 827	2 %	126	0,2 %
Państwa trzecie	49 748	8 %	20 %	9 062	7 %	780	1 %
OGÓŁEM	644 657	-	-	120472	-	52 761	-

Tabela 2: Kraj pochodzenia wnioskodawców i beneficjentów

Kluczowe ścieżki oddziaływania

Źródło: tablica wskaźników dotycząca kluczowych ścieżek oddziaływania zamrożona 5 stycznia 2026 r.

W programie „Horyzont Europa” wprowadzono kluczowe ścieżki oddziaływania w celu śledzenia wpływu programu za pomocą wskaźników krótko-, średnio- i długoterminowych.

Dane opierają się głównie na systemie sprawozdawczości okresowej projektów. W momencie przeprowadzania tej analizy zamknięto 2 664 projekty (14 %), a w przypadku 40 % projektów sporządzono co najmniej jedno sprawozdanie okresowe. Ponieważ większość wskaźników średnio- i długoterminowych wymaga zakończenia znacznej liczby projektów, by można było uzyskać miarodajne wyniki, w niniejszej sekcji skoncentrowano się wyłącznie na wskaźnikach krótkoterminowych.

Wpływ naukowy

- W ramach projektów programu „Horyzont Europa” zgłoszono dotychczas 18 478 recenzowanych publikacji (kluczowa ścieżka oddziaływania 1).
- W programie „Horyzont Europa” uczestniczy 126 407 naukowców na wczesnym etapie kariery (kluczowa ścieżka oddziaływania 2), z czego 44 % stanowią kobiety.
- 80,8 % produktów badań naukowych będących rezultatem działań w ramach programu (publikacji, zbiorów danych, oprogramowania) udostępniono za pośrednictwem beneficjentów na zasadach otwartego dostępu (kluczowa ścieżka oddziaływania 3).

Wpływ społeczny

- Ponad 99 % wszystkich produktów będących rezultatem działań w ramach programu „Horyzont Europa” oznaczono jako istotne dla jednego z priorytetów politycznych UE – priorytetów Komisji na lata 2019–2024, celów zrównoważonego rozwoju albo celów w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej (kluczowa ścieżka oddziaływania 4)⁷.
- W ramach projektów ukierunkowanych na misje UE opracowano 206 recenzowanych publikacji i 284 innowacyjne wyniki (kluczowa ścieżka oddziaływania 5).
- 41 % projektów posiada ustrukturyzowane mechanizmy angażowania społeczeństwa lub użytkowników końcowych we współtworzenie treści z zakresu badań naukowych i innowacji (kluczowa ścieżka oddziaływania 6).

Skutki gospodarcze/technologiczne

- W ramach projektów zgłoszono 7 645 innowacyjnych produktów (produktów, procesów, metod itp.). Ponadto beneficjenci zgłosili już 283 nieopatrzone klauzulą poufności produkty w zakresie praw własności intelektualnej, w tym 94 zgłoszenia patentowe – oczekuje się, że liczba ta wzrośnie po zniesieniu klauzuli poufności większości zgłoszeń (kluczowa ścieżka oddziaływania 7).
- Finansowane projekty zapewniają co najmniej 95 798 miejsc pracy (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy) w uczestniczących podmiotach prawnych (kluczowa ścieżka oddziaływania 8).
- Oprócz inwestycji początkowych ze strony UE uczestnicy projektów dokonali bezpośrednich współinwestycji o wartości co najmniej 12,9 mld EUR (kluczowa ścieżka oddziaływania 9).

Ukierunkowanie na partnerstwa europejskie

Źródło: tablica wskaźników dotycząca projektów w ramach programu „Horyzont Europa” zamroźona 5 stycznia 2026 r.

Do końca 2025 r. aktywne były 54 partnerstwa europejskie, w odniesieniu do których dwie umowy miały zostać podpisane w styczniu 2026 r., a kolejne cztery w późniejszym terminie. W ramach wszystkich partnerstw podpisano łącznie 1 345 umów o udzielenie dotacji, z udziałem 9 568 różnych uczestników, przy wkładzie UE wynoszącym 12,5 mld EUR.

Od 2021 r. **10 aktywnych wspólnych przedsięwzięć**⁸ podpisało 701 umów o udzielenie dotacji na łączną kwotę **6,7 mld EUR**, z udziałem 5 350 różnych uczestników. Ponadto kwotę **4,3 mld EUR** z programu „Horyzont Europa” wykorzystano do wsparcia 11 **partnerstw współprogramowanych** za pomocą 635 dotacji na rzecz 4 944 odrębnych organizacji. Jeśli chodzi o **współfinansowane partnerstwa**, podpisano 18 umów o udzielenie dotacji na łączną kwotę 1,5 mld EUR, z udziałem 754 różnych uczestników.

⁷ W obliczeniach nie uwzględniono JRC ani EIT.

⁸ Zinstytucjonalizowane partnerstwa na podstawie art. 187 TFUE.

Ukierunkowanie na misje UE

Źródło: tablice wskaźników dotyczące wniosków i projektów w ramach programu „Horyzont Europa” zamrożone 5 stycznia 2026 r.

W programie prac na 2025 r. ogłoszono dziewięć zaproszeń do składania wniosków dotyczących misji. W latach 2021–2025 zaproszenia do składania wniosków dotyczących misjami przyciągnęły 1 515 kwalifikujących się wniosków. Podpisano 321 umów o udzielenie dotacji, w których uczestniczyło 3 845 beneficjentów – na łączną kwotę 2,48 mld EUR.

3.4. Dogłębna analiza: publikacje dotyczące monitorowania programu „Horyzont Europa” i inne badania

W 2025 r. opublikowano szereg sprawozdań tematycznych dotyczących wdrażania i wyników programu „Horyzont Europa”:

- publikację dotyczącą monitorowania, przedstawiającą [przeгляд równouprawnienia płci w programach UE w zakresie badań naukowych i innowacji](#);
- publikację dotyczącą monitorowania, przedstawiającą [wkład programu „Horyzont Europa” w pięć misji UE](#);
- badanie mające na celu [ilościowe określenie korzyści dla środowiska wynikających z programu „Horyzont Europa”](#), w szczególności dzięki oszczędności energii lub zasobów;
- badanie oceniające [makroekonomiczny wpływ programu „Horyzont Europa” na PKB i zatrudnienie](#);
- publikację dotyczącą monitorowania [wykorzystania poziomów gotowości technologicznej w programie „Horyzont Europa”](#);
- badanie podsumowujące [20 lat finansowanych przez UE badań nad bezpieczeństwem \(cywilnym\)](#).

Program „Horyzont Europa” – ocena śródkresowa

W kwietniu Komisja opublikowała [ocenę śródkresową](#) programu „Horyzont Europa”. Wydała również komunikat skierowany do Parlamentu Europejskiego i Rady, w którym przedstawiła [wyciągnięte wnioski i propozycje przyszłych działań](#). Najważniejsze ustalenia wskazują na silny wpływ programu „Horyzont Europa”, przejawiający się w wymiernych innowacjach oraz wysokim poziomie doskonałości naukowej. Program zwiększa wpływ innowacji – każde euro zainwestowane za pośrednictwem funduszu EIC przyciąga ponad trzy euro inwestycji prywatnych. Udział państw członkowskich objętych inicjatywą rozszerzania uczestnictwa również wzrósł do 58 % – w porównaniu z 47 % w ramach programu „Horyzont 2020”.

Ocena skutków i wniosek dotyczący przyszłego programu „Horyzont Europa” i Europejskiego Funduszu Konkurencyjności

Komisja opublikowała również [ocenę skutków przyszłego programu „Horyzont Europa” \(2028–2034\) oraz nowego Europejskiego Funduszu Konkurencyjności](#). Następnie przyjęła wnioski dotyczące dwóch wzajemnie powiązanych programów, które będą wspierać cały proces innowacyjny – od etapu laboratoryjnego do wprowadzenia na rynek. Komisja przyjęła te wnioski w lipcu i są one obecnie przedmiotem negocjacji współprawodawców.

3.5. Upowszechnianie i wykorzystywanie

Komisja nadal prowadziła i rozwijała [platformę wyników programu „Horyzont”](#) i usługę „Booster”, aby wspierać beneficjentów programu „Horyzont Europa” w rozpowszechnianiu i wykorzystywaniu osiągniętych przez nich rezultatów. Na platformie wyników programu „Horyzont” zamieszczono 569 nowych rezultatów i aktywnie wsparto 25 przedsiębiorstw w procesie wprowadzania ich rozwiązań na rynek poprzez ukierunkowane finansowanie i możliwości udziału w wydarzeniach dla inwestorów. Usługa Booster zapewniła 764 usługi na rzecz 1 602 beneficjentów – od działań upowszechniających po wsparcie w zakresie wprowadzania na rynek.

Komisja opracowała szereg publikacji [CORDIS](#), w tym 20 pakietów tematycznych, 10 materiałów wideo zawierających streszczenia wyników i 10 odcinków podcastu CORDIScovery.

3.6. Realizacja i monitorowanie programu Euratom

W następstwie [wniosku](#) Komisji Rada przyjęła [przedłużenie programu badawczo-szkoleniowego Euratomu](#) na lata 2026 i 2027 w oparciu o [ocenę śródkresową](#) programu na lata 2021–2025.

Całkowity budżet programu na lata 2021–2025 wynosi 1,38 mld EUR. Jest on realizowany poprzez działania bezpośrednie i pośrednie, na które przypada odpowiednio 38,5 % i 61,5 % budżetu. W ramach komponentu działań pośrednich do końca 2025 r. podpisano 61 umów o udzielenie dotacji na projekty, co obejmuje cztery współfinansowane partnerstwa. Działania te zgromadziły 578 różnych uczestników i przeznaczono na nie wkład Euratomu w wysokości 816 mln EUR.

We wrześniu Komisja przedstawiła swój wniosek dotyczący kolejnego programu badawczo-szkoleniowego Euratomu (na lata 2028–2032).

a) Bezpośrednie działania jądrowe wdrażane przez JRC

W 2025 r. JRC wydało 102 recenzowane artykuły na tematy w dziedzinie badań jądrowych, 90 sprawozdań technicznych, trzy pozycje z materiałami referencyjnymi i trzy zwalidowane metody włączone do międzynarodowych bibliotek danych jądrowych, cztery systemy techniczne mające na celu wzmocnienie zabezpieczeń materiałów jądrowych oraz jeden wkład w standardy międzynarodowe.

JRC wniosło wkład w [strategiczny plan działania na rzecz małych reaktorów modułowych \(SMR\)](#), zatwierdzony przez europejski sojusz przemysłowy na rzecz

małych reaktorów modułowych, którego celem jest ułatwienie ich bezpiecznego rozwoju i wdrożenia do 2030 r.

b) Pośrednie działania programu badawczo-szkoleniowego Euratomu

Komisja podjęła inicjatywy mające na celu rozwiązanie problemu niedoboru specjalistycznych umiejętności w dziedzinie energii jądrowej, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa jądrowego, innowacyjnych technologii i ochrony radiologicznej. [Projekt Skills4Nuclear](#) wspiera rozwój wykwalifikowanej siły roboczej w zakresie istniejących i powstających technologii jądrowych. Równoległe [współfinansowane partnerstwo PIANOFORTE](#), zrzeszające 108 partnerów z 26 krajów, ogłosiło trzecie ponadnarodowe otwarte zaproszenie do składania wniosków, w ramach którego wybrano sześć nowych projektów. [Współfinansowane partnerstwo EURAD 2](#) dodatkowo zwiększyło europejskie zdolności poprzez uruchomienie programu mobilności.

4. PROGNOZA NA 2026 R.

W 2026 r. Komisja zamierza wzmocnić europejski ekosystem badań naukowych i innowacji za pomocą **europejskiego aktu o innowacjach i aktu o europejskiej przestrzeni badawczej**. Przyspieszą one wprowadzanie innowacji na rynek, dostosują priorytety unijne i krajowe oraz pomogą osiągnąć cel inwestycyjny w zakresie badań naukowych i innowacji wynoszący 3 % PKB w całej UE. Inicjatywy te pomogą wprowadzić innowacyjne pomysły na rynek we wszystkich sektorach, ograniczając fragmentację, oraz zwiększą swobodny przepływ naukowców, wiedzy i technologii.

W 2026 r. uruchomiony zostanie wielomiliardowy [Europejski Fundusz na rzecz Przedsiębiorstw Scale-up](#) w celu wsparcia najbardziej obiecujących strategicznych przedsiębiorstw technologicznych w Europie, a także przedstawiony zostanie [akt w sprawie materiałów zaawansowanych](#), którego celem jest przyspieszenie innowacji w dziedzinie materiałów zaawansowanych i zwiększenie skali ich wykorzystania. Uruchomione zostaną również nowe inicjatywy w zakresie badań naukowych i innowacji w obszarach takich jak m.in. **AI, baterie, dostęp do danych, zdrowie, klimat, rolnictwo, rozwój obszarów wiejskich, bioróżnorodność, odporność oceanów i gospodarki wodnej**.